

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

REIZIGERS

Psychologische thriller

door

Carl Eyckmans

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2012
Nr.2027

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste DRIE tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *REIZIGERS* op te voeren moet de naam van auteur *CARL EYCKMANS* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1993/220/015
ISBN 978-90-385-02175

© 1992 Toneelfonds J. Janssens/Carl Eyckmans
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

Man

Meisje

The optimist proclaims that we live in the best of all possible worlds.
The pessimist fears this is true.

Ruth Rendell
(Put on by cunning)

Het regent. Het regent al dagen pijpestelen. Nu en dan bliksemt het. In de verte klinken agressieve donderslagen. Het bushokje staat tegen een achtergrond van een verwilderd bos. De weg tussen Sablières en Beverackers wordt normaal al zelden gebruikt en het slechte weer zal vanavond zeker elke automobilist afschrikken. De jonge vrouw baant zich met moeite een weg door het struikgewas naast het bushok.

Zij heeft geen paraplu bij zich en het haar kleeft in lange, natte slierten tegen haar hoofd. Zij zet zich hijgend op de bank nadat zij op de weg in één richting in de verte heeft gekeken. Toch heeft ze de man blijkbaar niet opgemerkt die na een tijdje komt aangestapt. Hij is gekleed in een oud-modische donkere regenjas en hij draagt een middelgrote, goedkoop uitzierende valies. Als hij het meisje in het bushokje opmerkt, stopt hij. Hij ziet hoe zij onrustig op haar horloge kijkt en grijnst. Dan stapt hij, alhoewel het meer op sluipen lijkt, nader. Hij stopt vlakbij het bushokje en laat de valies los. Zij komt een een luide klap op de grond terecht. Het meisje schrikt hevig. Zij springt recht, hapt naar adem en kan nog net een gil onderdrukken. De man grijnst. De stilte die volgt is net zo dreigend als het onweer in de verte.

- man (glimlacht) Er kunnen vreemde dingen gebeuren met jonge vrouwen die zich alleen in het bos wagen.*
- meisje (met moeite) U ... u liet mij schrikken.*
- man Het spijt mij. (zijn toon bewijst het tegendeel)*
- meisje Waarom deed u dat?*
- man (als tegen een kind) Heeft jouw mama jou nooit verteld over Roodkapje?*
- meisje U deed het met opzet.*
- man (blaft) Antwoord!*
- meisje (zacht) Ja.*
- man (blaft) Ja wát?*
- meisje (zacht) Ik ken het sprookje van Roodkapje.*
- man Er leven overal wolven.*
- meisje U hebt niet het recht om mij ...*

- man* (onderbreekt) *Stop! Jij bent nog veel te klein om zulk een toon tegen mij aan te slaan.*
- meisje* (zacht) *Waarom maakt u mij bang?*
- man* (glimlacht) *Doe ik dat?*
- meisje* *U weet maar al te goed dat ...*
- man* (onderbreekt) *Nee. Je hebt jezelf bang gemaakt. De angst spreekt in je hoofdje. Je hebt er naar geluisterd ... (met een trillende stem) Zie ik daar iets bewegen achter die boomstam?*
- (Onwillekeurig krimpt het meisje in elkaar en kijkt ze in de richting die de man aanwijst.)*
- Ik zal voor alle zekerheid de weg maar oversteken en wat vlugger stappen... Of nee : niet doen! Want in die struiken kan iemand zich gemakkelijk verbergen...*
- (De man maakt handig gebruik van toonaarden en pauzes om het meisje nog meer onder de indruk te krijgen.)*
- Ik zou niet de eerste zijn die hier in het bos ... lastig gevallen wordt. Hoor ik voetstappen? (het dondert) Met dit weer kan hij tot vlak bij mij komen ... Zijn handen! Hij scheurt me de kleren van het lijf ... Hij is zo sterk en ik ...*
- meisje* (gilt) *Hou op!*
- man* *Waarom? (grinnikt en gaat op dezelfde toon verder) Hij sleurt je tussen de bomen en hij gooit je op je rug. Je valt bovenop een wortel die uit de grond steekt. De pijn is verschrikkelijk.*
- (Het meisje verliest haar controle. Haar mond staat open en zij schudt heftig met het hoofd.)*
- Vóór je beseft wat er gebeurt, hakken zijn tanden in je rechterborst ...*
- meisje* *Stop. Hou op!*
- man* (streng) *Waar ben jij opgevoed? Hoe vraag je iets?*
- (Het meisje staart hem niet begrijpend aan.)*
- Ik eis beleefdheid.*
- meisje* (na een lichte aarzeling) *Hou op, alstublieft.*

- man** *Dat is al veel beter. Volgende maal mag je er "mijnheer" aan toevoegen. Jouw mondje zal niet scheuren van wat respect voor ouderen.*
- meisje** *Hou op alstublieft, mijnheer.*
- man** *(monkelt goedkeurend) Verstandig meisje. (grinnikt) Ik durf er voor wedden dat als de bus ons nog een kwartiertje tijd gunt, jij blij zal zijn dat jij mij ontmoet hebt.*
- meisje** *(iets meer dan binnensmonds) Dat betwijfel ik.*
- man** *Wat zei je?*
- meisje** *Niets.*
- man** *Niets wat?*
- meisje** *Niets, mijnheer.*
- man** *Ik hoorde iets.*
- meisje** *Ik sprak tegen mezelf.*
- man** *Zo (na een stilte) Ik denk eerder dat jij even de controle verloor. Je durft het niet te herhalen ... Heb ik ongelijk?*
- meisje** *Nee, mijnheer.*
- man** *(gemaakt) Ik dacht het al (na korte stilte) Wat zei je?*
- meisje** *Ik zei : daar twijfel ik niet aan.*
- man** *Waarover hadden wij het ook weer? (allerliefst) Je mag het mij niet kwalijk nemen maar ik word een dagje ouder en het gebeurt dat een gesprek te snel gaat voor mij. Het geheugen verliest kwaliteit, begrijp je ... Toe, help mij even op weg ...*
- meisje** *(slikt hoorbaar) U zei dat ik binnen een kwartier blij zou zijn dat ik u ontmoet had ...*
- man** *(speelt een gelukkige glimlach) Ik weet het weer ... Wat antwoordde jij?*
- meisje** *(krijgt opnieuw wat zelfvertrouwen) Daar twijfel ik niet aan, zei ik.*
- man** *(erg kwaad roepend) Ik verwittig je voor de eerste en laatste maal dat ik allergisch ben aan leugens! Als jij niet op staande voet de waarheid vertelt, krijg je de kans niet meer om ooit nog iemand iets op de mouw te spelden.*

- meisje* *Dat betwijfel ik.*
- man* *(heft de hand op alsof hij haar wil slaan) Wat! Geloof jij mij niet?*
- meisje* *(snel) Nee, nee, nee, nee. U begrijpt het verkeerd. Daarstraks antwoordde ik "Dat betwijfel ik.". Niet nu.*
- man* *(doet net alsof hij teleurgesteld is) Meende je dat echt?
(Het meisje weet niet wat zij nog kan antwoorden.)
(vaderlijk) Je mag het gerust zeggen. Ik ben echt niet zo kwaad als ik er soms uitzie.*
- meisje* *(zeer zacht) Nee.*
- man* *Nee, wat? ...*
- meisje* *Nee, mijnheer.*
- man* *(grinnikt) Ik weet ondertussen wel dat je beleefd kan zijn. Eigenlijk wilde ik weten wat die "nee" beduidde ...*
- meisje* *(als een bang kind) Ik wilde zeggen : nee, ik meende niet wat ik zei.

(De man blijft haar een hele tijd, beangstigend lang voor het meisje, strak aankijken en barst dan onverwachts én onverhoopt in lachen uit.)*
- man* *Een leugentje om bestwil, is het niet? Och ja, dat moet kunnen. Het is geen zonde en wij doen het allemaal wel eens ... (na een stilte op gewone gesprekstoon) De bus blijft lang weg, vind je niet?*
- meisje* *Ja, mijnheer.*
- man* *De laatste van vanavond is toch nog niet gepasseerd?*
- meisje* *Nee, zij moet nu wel op komst zijn als zij tenminste weer niet ... (beseft plots de draagwijdte van haar gedachten.)
Oh, God, dat mag vanavond zeker niet gebeuren.*
- man* *(snel) Wat?*
- meisje* *Niets. Ik maakte mezelf even bang. Dat is alles.*
- man* *(vaderlijk) Vertel het mij toch maar. Gedeelde angst is halve angst of zoiets.*

- meisje* (haperend) *Bij hevige regenval gebeurt het wel eens dat de weg in het dal onderloopt. De chauffeurs zijn bang om in het water geblokkeerd te geraken en zij maken rechtsomkeer. De bus neemt dan de hoofdweg en niet deze zijweg om Beverakkers te bereiken.*
- man* (grinnikt) *Het is dus best mogelijk dat wij nog heel, heel lang van mekaars gezelschap mogen genieten.*
- meisje* (spontaan) *Ik hoop dat het niet waar is.*
- man* (vals glimlachend) *Ik zal net doen alsof ik dat niet gehoord heb. Ik zal vergevingsgezind zijn en die onbezonnen uitspraak toeschrijven aan jeugdige impulsiviteit. (plots gevaarlijk nijdig) Ik waarschuw je wel dat het gevaarlijk is om op zoek te gaan naar de grens van mijn goedmoedigheid!*
- meisje* (snel en geschrokken) *Het spijt me, mijnheer. Ik wilde u niet kwetsen.*
- man* (grijnst) *Dat geloof ik maar al te graag, liefje. Vóór wij een uur verder zijn zal jij zomaar uit jezelf weten hoe jij mij tevreden kunt stellen. Wat meer is : je zal de hemel dankbaar zijn dat je dat mag doen.*
- meisje* *Wat bent u met mij van plan?*
- man* *Nee, nee. Je mag niet té snel willen zijn. Alles op zijn tijd. (grijnst) Trouwens, je begrijpt het niet helemaal. Want eigenlijk zou ik jou moeten vragen wat jij allemaal met mij van plan bent ... (lijkt even in gedachten verzonken) Ik geef toe dat het vooruitzicht mij wel wat ... Hoe zou ik het zeggen ... nerveus maakt. Niet te verwonderen : het is lang geleden dat zoiets zoals als jij mij nog te beurt is gevallen.*
- meisje* (scherp) *Als ik u was, zou ik toch niet te veel verwachten.*
(De man bekijkt haar met halftoegeknepen ogen. Het meisje zet zich schrap : zij verwacht een woede-uitval. Plots houdt de man het hoofd schuin alsof hij aandachtig naar iets luistert. Buiten de regen en de donderslagen in de verte is er nochtans niets te horen.)
- meisje* *Is er iets?*
- man* *Ssst. Luister!*

(Gedurende enkele ogenblikken staan ze beiden onbeweeglijk te luisteren.)

Een naderende dieselmotor. De bus is op komst.

- meisje* (bekijkt hem ongelovig en roept dan) **Eindelijk!**
(Nochtans klinkt haar uitroep niet zo vrolijk als men in de gegeven omstandigheden zou verwachten.
De man glimlacht, kan zich niet langer inhouden en barst in lachen uit.)
- man* **Beet! Ik had je zuiver! Je geloofde me!**
- meisje* (ijzig) **Flauwe grap.**
- man* (nagenietend) **Je dacht dat je van mij verlost was, is het niet, kleine muis?**
- meisje* (koud) **Integendeel.**
- man* (in de war) **Wat bedoel je?**
- meisje* (zelfzeker) **Als de bus er inderdaad geweest was, zou ik u toch uitgenodigd hebben om bij mij een kopje koffie te komen drinken.**
- man* **Meen je dat?**
- meisje* **Natuurlijk.**
- man* (steeds meer in de war) **Waarom?**
- meisje* **Om eindelijk een (met nadruk)) interessant gesprek te voeren.**
- man* (ongelovig) **Jij vindt mij dus sympathiek?**
- meisje* (met een koud lachje) **Nee.**
- man* **Waarom niet?**
- meisje* **Omdat die bluf, die grootsprekerij alleen maar de façade is van een (met een bijtende nadruk op elke woord) gefrustreerd, ongelukkig, nietig mannetje. Hoe word je zo walgelijk? Dat wil ik te weten komen.**
- man* (razend) **Nietig, hé. (Hij slaat haar met kracht in het gezicht.) Gefrustreerd, hé. (Slaat haar) Ongelukkig. (slaat haar) Was er nog iets?**
- meisje* (spuwt) **Ja! Walgelijk!**
- man* **Walgelijk, ja. (slaat haar)**

(Ze kijken elkaar hijgend en woedend in de ogen)

meisje (zeer zacht) Bedankt.

man (ongelovig) Wat?

meisje (met pijnlijke glimlach) Ik zei : bedankt.

man (in de war) Bedank jij mij omdat ik jou een oplawaai heb gegeven? Jij bent niet normaal.

meisje (nog steeds glimlachend) Nee, omdat u net bewezen hebt dat ik geen ongelijk had.

man Ik krijg jou wel klein.

meisje Hoe weet u dat zo zeker?

man Ik ken mezelf.

meisje Of hebt u al eerder zwakkeren (met nadruk) klein gekregen? Ik bedoel ...

man (snel) Waarom zeg je dat?

meisje U laat me niet uitpraten.

man Wat weet jij nog?

meisje Weten? Het is dus waar?

man (kort) Wat had jij nog te zeggen?

meisje Dat ik met zwakkere alleen aan het lichamelijke en zeker niet aan het verstandelijke vermogen denk.

man (spottend) Probeer jij mij een minderwaardigheidscomplex te bezorgen?

meisje Alleen een verwittiging.

man Een verwittiging?

meisje U brengt uzelf in moeilijkheden.

man (lacht) Meisje toch! Spaar je speeksel. Wie had het daarnet over bluf? Mooie woordjes om een bang hartje te verbergen. Of geloof je echt dat ik nerveus over mijn schouder zal kijken?

meisje U doet maar wat u niet laten kunt.

man Dat zal ik zeker. En jij mag meespelen. Is dat geen goed nieuws? Maar eerst ga ik jou eens goed bekijken... Als aperitief.

- meisje* (als een vakbekwame glimlachende dienstster) *Mag ik u een pittig voetje tussen uw ballen suggeren. Maat zevenendertig.*
- man* *Een grote mond helpt je niets.*
- meisje* (met verleidelijk glimlachje) *Kan toch handig zijn!*
(Het meisje is opnieuw even meester van de situatie want zoals de meesten van zijn soortgenoten weet ook deze man niet hoe hij precies moet reageren op een door een vrouw gepresenteerde dubbelzinnigheid. Om zijn houding te redden grinnikt hij schaapachtig.)
- U wilde toch weten wat ik voor u in petto had. Of bent u te preuts? Of lukt het alleen met geweld?*
- man* *Jij hebt lef.*
- meisje* *Nee, ik ben bang en ik ben kwaad op mezelf omdat ik bang ben.*
- man* (alsof hij haar niet gehoord heeft) *Ik vind het prettig dat jij lef hebt.*
- meisje* *Waarom?*
- man* *Omdat jij zo een waardig tegenstander bent.*
- meisje* *Er moet dus gevochten worden?*
- man* (glimlacht) *Nee. Je hebt gelijk. Tegenstander klinkt te negatief. Ik wil niet dat jij mij als een vijand beschouwt. Hoe moet ik jou noemen.*
- meisje* *Een tegenstrever?*
- man* *Dat is ook niet goed. Doet me aan politiek denken en dat heeft mij nooit geboeid... Ik heb het! Jij bent een waardige (met nadruk) tegenspeelster. Is dat niet mooi? Tegenspeelster heeft de vriendschappelijke rivaliteit in zich. Het is alsof wij elk aan een andere kant van het net staan voor een partijtje tennis.*
- meisje* *Ik kies mijn vrienden zelf. Trouwens, u interesseert mij niet als sportieve uitdaging.*
- man* (zelfbewust) *Ja, ik moet toegeven dat jij een beetje ... gedwongen wordt om mee te spelen. Het is niet mijn schuld dat jij hier was toen ik aankwam... Dat moet je op de rekening van het lot schrijven. (grinnikt) Je kan altijd proberen van de nood een deugd te maken.*

- meisje *Het noodlot.*
- man *Ik zei het lot.*
- meisje *Gelooft u in het noodlot?*
- man *(licht geïrriteerd) Eén ding is zeker : bij jou moet elk woord gewikt en gewogen worden. Goed! Ik trek het lot terug. Noem onze ontmoeting een toeval.*
- meisje *(uitdagend) Misschien is het dat niet. Misschien wist ik wel dat u hier zou komen.*
(Dat brengt de man even uit evenwicht. Hij bestudeert haar uitdagende glimlach en reageert kwaad na een lange stilte.)
- man *Onzin! Jij raaskalt. Zelfs iemand die mij zeer goed kent, zou alleen maar een vermoeden kunnen hebben dat ik hier de bus zou nemen.*
- meisje *Ziet u wel. U gelooft in het toeval.*
- man *(terug op zijn gemak) Als het bestaat, is het mij vandaag zeker gunstig gezind.*
- meisje *Waarom?*
- man *Ik had hier ook een gillende keukenmeid kunnen tegenkomen.*
- meisje *Keukenmeiden behoren al een poosje tot het verleden. Ook gillende!*
- man *Je begrijpt wat ik bedoel.*
- meisje *(koppig) Nee.*
- man *(glimlacht) Een koppig ding ben jij. Een hard hoofdje. Waarom zou je iets begrijpen als je net zo goed kan tegenwerken. Is het niet? Ik ben blij dat ik iets anders gevonden heb dan een bevend niemandalletje, nauwelijks geschikt om een behoefte te stillen.*
- meisje *(nijdig) Gelukkig ben ik (met nadruk) iets anders*
- man *(gespeeld onderdanig) Excuseer. Stond ik weer op je lange tenen? Ik maak het goed : jij bent (met nadruk) iemand anders. Met trots. Met waardigheid. Jij bent knap en ik vermoed zelfs intelligent.*
- meisje *Als u denkt dat ik een vlieg ben die naar suiker komt, vergist u zich.*